

Slowakisch

Informácie
predsedy volebného výboru Dolného Saska

Základy dolnosaského
systému volieb do komunálnej správy

Základ dolnosaského systému volieb do komunálnej správy

V Niedersachsen (Dolnom Sasku) sa volia každých päť rokov nositelia mandátu pre viac, ako dvetisíc komunálnych zastúpení (oblastné zhromaždenie, krajský snem, mestský radcovia, obecní radcovia, spoloční obecní radcovia, radcovia mestských obvodov a miestny radcovia). V mestách bez okresu sa volí len mestská rada. V Hannoveri und Braunschweigu sa dodatočne určí zloženie radcov mestských obvodov. V mnohých komunálnych správach sú voliči súčasne vyzvaní k tomu, voliť priamo ako platených funkcionárov radkyne a radcov krajiny, starostky a starostov, ako i v oblasti mesta Hannoveru oblastnú prezidentku alebo oblastného prezidenta.

V obciach, ktoré prislúchajú okresu, sa v najvyššom prípade vyzýva k hlasovaniu pri piatich rôznych voľbách:

- V členských obciach spoločných obecných združení pre voľbu okresu, voľbu spoločnej obecnej rady, voľbu obecnej rady, ako i voľbu starostiek / starostov a voľbu krajských radkýň a radcov;
- V jednotných obciach pre okresné voľby, voľbu obecnej rady, ako i voľbu starostky / starostu a voľbu krajskej radkyne alebo radcu a popr. voľbu miestnej rady.

Kto smie voliť?

Oprávnení voliť (takzvané aktívne volebné právo) sú Nemci alebo štátni príslušníci iného členského štátu Európskej Únie, ak v deň volieb dosiahli 16. rok života a

- majú najmenej tri mesiace v príslušnej volebnej oblasti, v ktorej chcú voliť, ich bydlisko (napr. v okrese pre voľbu okresného / krajského snemu),
- nie sú na základe civilno-právneho alebo trestne-právneho súdneho rozhodnutia zbavení práva voliť,
- sú zapísaní vo volebnom zozname alebo majú volebný lístok.

Volebné zoznamy vedú obce (spoločné obce). Do volebného zoznamu sú z pravidla oprávnení voliči automaticky zapísaní. Toto pravdaže len vtedy, pokiaľ sa nezabudli (včas) prihlásiť u svojej obce!

Kto môže byť zvolený?

Komunálne zastúpenia

Zvolený (takzvané pasívne volebné právo) môže byť ten, kto v deň volieb

- dosiahol 18. rok života,
- má najmenej šesť mesiacov vo volebnej oblasti (napr. v obci pre voľbu obecnej rady) svoje bydlisko a
- je najmenej rok Nemec alebo má najmenej rok štátnu príslušnosť iného členského štátu Európskej Únie a

- nie je z dôvodu civilno-právneho alebo trestne-právneho súdneho rozhodnutia zbavený voliteľnosti.

Priame voľby

Pre voľbu starostky/starosty alebo zemskej radkyne/zemského radcu je voliteľný ten, kto v deň volieb

- dosiahol 23., ale ešte 65. rok života neprekročil,
- je najmenej rok Nemcom alebo má najmenej rok štátnu príslušnosť iného členského štátu Európskej Únie,
- nie je z dôvodu civilno-právneho alebo trestne-právneho súdneho rozhodnutia zbavený voliteľnosti a poskytuje k tomu záruku, že ona/on kedykoľvek nastupuje úrad pre slobodomyseľne demokratický základný poriadok v zmysle základného zákona.

Tuná nevyžadujú predpoklady voliteľnosti, aby mal(a) uchádzač/uchádzačka svoje bydlisko vo volebnej oblasti, v ktorej ona alebo on kandiduje.

Kto môže zostaviť volebné návrhy kandidátov?

Volebné návrhy kandidátov môžu byť podané politickými stranami, skupinami oprávnených voličov (skupiny voličov) a jednotlivými osobami. Vzhľadom na vytýčenie cieľa skupiny voličov, jej organizačnej formy, jej veľkosti atď. neobsahujú volebno-právne ustanovenia žiadne požiadavky. Tiež voľné, neviazané spojenia oprávnených voličov môžu preto vystupovať ako skupiny voličov a predkladať volebné návrhy kandidátov pre komunálne voľby.

Ako je možné dostať sa na volebný návrh kandidátov?

Ten, kto môže splniť predpoklady voliteľnosti,

- sa nechá nominovať ako kandidátka/kandidát na zozname (= volebný návrh kandidátov) jednej politickej strany, ak ona/on je čelnom istej strany alebo je bezpartajná (ý),
- s inými občiankami a občanmi, ktorí sledujú rovnaké alebo podobné záujmy, vytvorí skupinu voličov, a s týmito občiankami a občanmi zostavia spoločnú listinu kandidátov, alebo
- nastúpia k voľbám ako jednotlivá samostatná uchádzačka/jednotlivý samostatný uchádzač.

Stanovenie kandidátiek/kandidátov a ich poradie na volebnom návrhu kandidátov jednej politickej strany alebo člensky organizovanej skupiny voličov (= strane podobná štruktúra so štatútom a programom) musí byť prevedené tajným odhlasovaním na členskej schôdzi členov strany alebo skupiny voličov.

Tajného odhlasovania sa smia zúčastniť len Nemci a občania Únie, ktorí sú oprávnení voliť, ďalej členovia strany alebo člensky organizovanej skupiny voličov. Tajné odhlasovanie je platné len vtedy, keď sa odhlasovania zúčastnili minimálne tri osoby, ktoré sú oprávnené voliť.

K založeniu skupiny voličov stačia z pravidla tri osoby, ktoré sú oprávnené voliť. Nominácia kandidátiek/kandidátov na volebný návrh kandidátov nie člensky organizovanej skupiny voličov musí prebehnúť na zhromaždení prívržencov skupiny voličov, ktorí sú oprávnení voliť. Pre zvolanie takéhoto zhromaždenia nie je potrebné dodržiavať žiadne zvláštne fomálnosti. Všetci prívrženci skupiny voličov, ktorí sú oprávnení voliť, musia však dostať príležitosť, zúčastniť sa na zhromaždení. Tiež tuná platí, že ustanovenie kandidátiek / kandidátov na volebnom návrhu kandidátov musí byť prevedené tajným odhlasovaním.

Kto chce ako samostatná uchádzačka/samostatný uchádzač nastúpiť k voľbám, sa mlže navrhnúť sám.

Strany, skupiny voličov a samostatné uchádzačky/samostatní uchádzači môžu svoje volebné návrhy kandidátov podať len vtedy, ak sú tieto podporené určitým počtom oprávnených voličov príslušnej volebnej oblasti (vysvetlenie v odstavci „Ako sa volí “ na tejto strane) podpisom úradného formulára. Len kto je už v zastúpení volebnej oblasti (napr. obecnej rady) alebo je zastúpený v Nemeckom spolkovom sneme (Deutscher Bundestag) alebo Niedersächsischen Landtag (Dolnosaský zemský snem), je od tejto povinnosti oslobodený. Úradné formuláre pre podporujúce podpisy vydávajú príslušný predsedovia volebných výborov príslušnej volebnej oblasti. Tam je možné získať i ďalšie informácie, napr. o počte potrebných podporujúcich podpisoch.

Pre kandidatúru na volebnom návrhu kandidátov pre voľbu jednej/jedného (platená funkcia) starostky/starosty alebo zemskej radkyne/zemského rady platia predchádzajúce pravidlá primerane.

Ako sa volí?

Voličky a voliči obdržia vždy jeden hlasovací lístok pre každú voľbu, na ktorej sa zúčastnia (napr. jeden pre voľbu krajského/okresného snemu a jeden pre voľbu rady vlastnej obce, popr. tiež vždy po hlasovacom lístku pre voľbu zemskej radkyne/zemského radcu alebo starostky/starostu).

Pre voľbu zastúpení (napr. krajského/okresného snemu, obecnej rady) platí trojhlasné volebné právo s možnosťou kumulácie a panaširovania/miešania. Voličky a voliči môžu, ináč, ako pri voľbách do spolkového alebo zemského snemu, urobiť na každom hlasovacom lístku tri kríže. Môžu všetky tri hlasy dať len jednému volebnému návrhu v jeho celku (celková listina) alebo len jednej uchádzačke / len jednému uchádzačovi na volebnom návrhu kandidátov (kumulovať). Hlasy sa môžu ale tiež rozdeliť na viacero celkových listín a/alebo viacero uchádzačiek/uchádzačov toho samého volebného návrhu alebo rôznych volebných návrhov kandidátov (panaširovanie - miešanie).

Volebný systém predpokladá, že sú všetky uchádzačky a všetci uchádzači uvedení na hlasovacom lístku. Pretože by jedna jediná listina s kandidátmi obsahovala pre celú volebnú oblasť (napr. obec, okres) príliš vysoký počet uchádzačiek a uchádzačov, rozdelí sa volebná oblasť do približne rovnako veľkých volebných oblastí s vždy rozdielnymi volebnými listinami.

Pokiaľ sa volí starostka/starosta alebo zemska radkyňa/zemský radca v jednej volebnej oblasti, uskutočnia sa voľby podľa zásad väčšinovej voľby. Pre každú z týchto priamych volieb majú voličky a voliči len jeden hlas, ktorý môžu dať jednej uchádzačke / jednomu uchádzačovi, a to označením krížikom na hlasovacom lístku.

Ako sa počíta?

Komunálne zastúpenia

Mandáty pre komunálne zastúpenia sa zadajú podľa zásad einer mit der Personenwahl
vol'by podľa pomerného zastúpenia, ktorá je spojená s vol'bou osoby.

Pre rozdelenie miest sa použije tzv. proporcionálna metóda, pomenovaná podľa angličana
Thomasa Hare a nemeckého profesora matematiky Horsta Niemeyera. Pritom sa pomer
hlasov preniesie proporcionálne na pomer miest. K tomu sa celkový počet miest, ktoré sú v
jednotlivom zastúpení určené k obsadeniu, multiplikujú s odovzdaným počtom hlasov pre
jeden volebný návrh a dividuje sa celkovým počtom všetkých odovzdaných hlasov. Tento
výpočet poskytne proporcionálne čísla. Každý nositeľ / kandidát volebného návrhu obdrží
najskôr toľko miest, koľko miest sa po jej/jeho proporcionálnom čísle pre ňu/ho celkove
ukáže. Potom ešte tie miesta, ktoré sú k obsadeniu, obdržia strany alebo skupiny voličov s
najvyššími číselnými zlomkami. V rámci volebných návrhov strán a skupín voličov sa
uchádzačky/uchádzači dostanú čiastočne podľa zásady volieb osôb (poradie podľa počtu
osobne získaných hlasov), čiastočne podľa zásady vol'by jednotnej kandidátky (poradie
podľa pomenovania vo volebnom návrhu kandidátov) do aktivity. Pri komunálnych vol'bách
neexistuje minimálny podiel hlasov pre účasť na rozdeľovacej metóde („Sperrklausel –
blokovaná klausula“).

Priame vol'by

Priame vol'by starostiek /starostov, zemských radkýň/zemských radcov sa prevádzajú podľa
zásad väčšinovej vol'by. Zvolený je ten, kto dostal viac ako polovicu platných hlasov alebo
bol(a) zvolený (á) ako uchádzač/uchádzačka jediného pripusteného volebného návrhu
kandidátov 25-timi zo sto oprávnených voličov a získal väčšinu odovzdaných platných
hlasov. Ak kandidovalo viacero uchádzačiek /uchádzačov, ale nikto nezískal potrebný počet
hlasov, koná sa na druhú nedeľu po vol'bách užšia vol'ba medzi oboma uchádzačkami /
uchádzačmi s najvyšším počtom hlasov; pri rovnosti hlasov rozhoduje žreb, kto sa užšej
vol'by zúčastní.

Kde sa volí?

Pre odovzdanie hlasov sa vytvoria volebné obvody. Malé obce (s nie viac ako 2 500
obyvateliek a obyvateľov) tvoria jeden volebný obvod, väčšie obce sú rozdelené do viacerých
volebných obvodov. Obce určia počet volebných obvodov a taktiež volebnú miestnosť pre
každý volebný obvod.

Kto je zapísaný vo volebnom zozname, dostane automaticky oznámenie o vol'bách. Na
tomto oznámení je uvedené, v ktorej volebnej miestnosti môžu voličky/voliči ich volebné
právo uplatniť. Kto je z vážneho dôvodu (napr. dovolenka, ochorenie) zaneprázdnený a
nemôže sa do volebnej miestnosti osobne dostaviť, alebo nie je bez vlastnej viny zapísaný do
zoznamu voličov, môže požiadať o volebný lístok a uplatniť svoje volebné právo formou
listovej vol'by.

Kto realizuje voľby?

Príprava a realizácia komunálnych volieb spadajú v prom rade do kompetencie a príslušnosti obcí, ktorých volebné úrady musia splniť podstatné organizačné jednotlivé úlohy. K takýmto platia napríklad:

- vypracovanie a vedenie volebných zoznamov,
- oboznámenie oprávnených voličov s ich volebným právom,
- vydanie volebných lístkov a podkladov k listovej voľbe
- určenie a zariadenie volebných miestností (volebných priestorov)
- povolanie a zvolanie členov volebného predsedníctva a ich školenie,
- zabezpečenie hlasovacích lístkov,
- zostavenie volebných výsledkov z jednotlivých volebných obvodov,
- uschovanie volebných podkladov a materiálov.

Dôležité opatrenia a rozhodnutia musia urobiť nie správne úrady, ale nezávislé volebné orgány. K týmto patria predsedkyne a predsedovia volebných výborov v okresoch, obciach a spoločných celkových obciach, ktorí sú pre každú volebnú oblasť (napr. okres, obec) zodpovední za vytvorenie volebných výborov, ako i za zvolanie volebného predsedníctva v deň volieb.

Úloha volebných výborov je predovšetkým kontrola a pripustenie podaných volebných návrhov kandidátov a stanovenie konečného výsledku volieb.

Volebné predsedníctva sú vo volebných miestnostiach jednotlivých volebných obvodov zodpovedné za riadny chod odovzdania hlasov a stanovenie výsledku volieb.

Členovia volebných výborov a volebné predsedníctva sú povolané z oprávnených voličov príslušnej volebnej oblasti; títo sú ako čestní funkcionári činní. K prevzatiu takéhoto čestného úradu je zaviazaný každý oprávnený volič. V celej krajine Niedersachsen – Dolného Saska bude pre komunálne voľby potreba okolo 75 000 čestne činných osôb.
